

Clinica de radiologie (cond.: prof. dr. I. Krepsz, doctor în medicină) și Clinica de ortopedie, traumatologie și chirurgie infantilă (cond.: prof. dr. I. Száva, doctor în medicină, profesor emerit) din Tîrgu-Mureș

FRACTURĂ A OSULUI HIOID, PRODUSĂ ÎN MOD INDIRECT PRINTR-O CONTUZIE A REGIUNII CERVICALE POSTERIOARE

dr. Gr. Stanciu, dr. C. Ciugudean, dr. Z. Opriș

Noțiuni de anatomie descriptivă, topografică și radiologică. Linia convențională dintre mezofaringe și hipofaringe o face osul hioid, la care distingem o parte anterioară numită corp precum și cîte două perechi de coarne, 2 coarne mari și 2 coarne mici (6, 8, 12, 14, 16).

Între corp și coarnele mari există o zonă de țesut cartilaginos care poate să rămînă permanent în această fază sau se poate calcifica, sudind astfel elementele lui principale, adică corpul și coarnele mari (4, 9, 10 11).

La organul hioidian se mai constată ligamentele stilo-hioidiene și tirohioidiene, care se pot calcifica și osifica (10, 11, 13).

Lipsa de calcificare a părții cartilaginoase dintre corp și coarnele mari, precum și a ligamentelor stilo- și tirohioidiene, asigură gîtului elasticitate și mobilitate sporită în diverse tipuri de mișcări (4, 10, 11).

Cunoașterea unor detalii de anatomie radiologică cu privire la osul hioid, are importanță pentru a le deosebi mai ales de modificările produse în caz de traumatisme (9, 10, 11). Astfel zona cartilaginoasă dintre corp și coarnele mari, cînd nu este calcificată, se traduce radiologic printr-o linie fină de transparență, care seamănă mult cu o fractură, dar spre a preciza în acest sens diagnosticul, trebuie să avem în vedere decalajul dintre aceste elemente.

Semne clinice ale traumatismelor regiunii cervicale anterioare. În regiunea cervicală se pot constata contuzii și leziuni diverse în raport cu factorul determinant, care uneori produc comoții, luxații, fracturi ale cartilajelor, însoțite de echimoze, hemoragii submucoase și edeme, cu tulburări respiratorii grave; prin soluții de continuitate interne sau externe, se produce emfizem cervical și mediastinal, inundarea cu sînge a căilor aeriene precum și infecții secundare, urmate uneori de supurații cervicomediastinale, pericondrita sau necroza cartilajelor (1).

Importanța prezentării cazului. Fracturile osului hioid, conform datelor din literatură, sînt extrem de rare.

În evidența Clinicilor de radiologie, ortopedie, O.R.L. și stomatologie din Tîrgu-Mureș nu se găsește nici un caz, fapt care ne-a determinat să prezentăm observația de mai jos.

Prezentarea cazului: — N. Vasile, 18 ani, elev, în ziua de 10 III 1970, se împiedică pe trotuar și cade, lovindu-se în regiunea cervicală posterioară. Trimis de serviciul de gardă al Clinicii de ortopedie, fiind noapte, se prezintă la serviciul de gardă al Clinicii de radiologie, unde i se efectuează radiografiile de față și profil ale regiunii cervicale. Pe radiografia

de profil a coloanei cervicale se observă o luxație anterioară a vertebrei a IV-a, iar corpul osului hioid deplasat în sus, oblicizat de jos în sus și dinafară înăuntru, având la fața lui posterioară un fragment minuscul (fig. nr. 1 și fig. nr. 2 — care reprezintă o reproducere a primei). Bolnavul este internat la Clinica de ortopedie și chirurgie infantilă (f. o. 200), diagnosticul radiologic fiind confirmat, constatându-se în plus din punct de vedere clinic tulburări de deglutiție, jenă respiratorie și fenomene de compresiune loco-regională. Pe cale sîngerindă, prin manevre de rotație și tracțiune și printr-o buclă de sîrmă introdusă sub arcurile vertebrelor C₄—C₅, se face reducerea luxației, care era homolaterală dreaptă. La 27 III 1970 este externat, coloana cervicală fiind imobilizată în guler Schantz. La controlul efectuat peste 4 săptămîni, se constată aspect normal al coloanei cervicale, modificările osului hioid fiind însă aceleași (de fapt în acest sens nu avea ce să se facă). starea generală a pacientului fiind bună.

Discuții

Considerăm că în urma traumatismului respectiv, care a acționat indirect din partea posterioară pe plan transversal, s-a produs o fracturare a cartilajului dintre corpul și coarnele mari ale osului hioid, asemănătoare epifiziolizei (fracturare în cartilajul și ambianța cartilajului de creștere) iar în secvența următoare, mecanismul de forță a determinat decalajul elementelor respective, prin proiectarea în sus a corpului și anteroinferior a părții proximale a coarnelor mari.

Acest fapt clinic a sugerat elaborarea lucrărilor de la punctele 4, 9 și 10, ale bibliografiei alăturate.

Sosit la redacție: 10 februarie 1972.

Bibliografie

1. Costinescu N., Girbea S., Popovici Gh., Racoveanu V., Țețu I.: Otorinolaringologie. Ed. Med., București, 1964; 2. Eaton H.: Comparative Anatomy of the Vertebrats. Harper and Row., New York, Evanston, London, 1960; 3. Grasse P. P., Devillers Ch.: Zoologie, II, Vertébrés. Ed. Masson, Paris, 1965; 4. Ionescu M., Stanciu Gr., Mihail N., Spielmann A.: Contribution à l'Anatomie de l'os hyoïdien. Communication à V-ème Congrès mexicain d'Anatomie, Mexico-City, 16—20 XI 1971; 5. Kiss F.: Az ember anatómiájának atlasza. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1964; 6. Maros T., Lázár L., Seres-Sturm L.: Anatomie descriptivă și topografică a omului, II, Capul, Tipografia I.M.F. Tirgu-Mureș, 1969; 7. Papilian V., Preda V.: Embriologie, Ed. Welther, Sibiu, 1946; 8. Papilian V.: Tratat elementar de anatomie descriptivă și topografică, Ed. Dacia Traiană, Sibiu, 1945; 9. Stanciu Gr., Ionescu M., Spielmann A.: Rev. Med., (1972), 18, 3, 279; 10. Stanciu Gr., Ionescu M.: Asupra unor varietăți ale osului hioid și despre o fractură cu mecanism indirect. Lucrare prezentată la Consfătuirea de radiologie, București, 17 XI 1971; 11. Stanciu Gr., Ionescu M., Spielmann A.: Sur quelques variétés d'os hyoïdes mises en évidence d'examen radiologique. Communication à le Congrès de la Société Pan-américain d'Anatomie. New Orleans, 28 III—2 IV 1972; 12. Sevkunenkov V., Maximenkov A. N.: Chirurgia operatorie și Anatomia topografică. Ed. de stat pentru literatură științifică, București, 1954; 13. Vertova F.,

GR. STANCIU ȘI COLAB.: FRACTURĂ A OSULUI HIOID. PRODUSA IN
MOD INDIRECT...

Fig. nr. 1

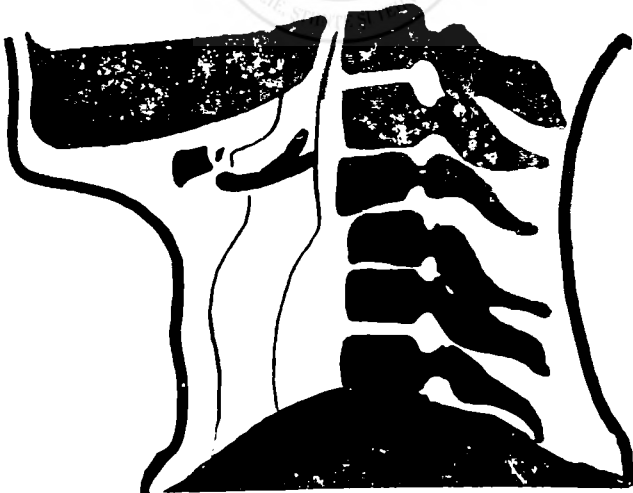

Fig. nr. 2

Carruba P.: La Radiologia Medica (1963), 49, 1, 49; 14. *Vesalius A. B.*: De humani corporis fabrica, libri septem. Ex officina Ioannis Oporini. Basileae. Anno salutis reparatae MDXLIII; 15. *Vidius V. F.*: De anatome corporis humani libri VII. Venetiis apud iuntas MDCXI; 16. *Testut L., Latarjet A.*: Traité d'anatomie humaine, VIII-ème edition, I. Ed. G. Doin, Paris, 1928.